

## Streszczenie

Rozprawa doktorska pt. „Procesy globalne a rozwój polskich przedsiębiorstw z branży rzemiosła artystycznego” podejmuje tematykę ekonomii rzemiosła artystycznego w kontekście procesów globalnych. Głównym celem pracy było zbadanie, w jaki sposób globalizacja, pod postacią m.in. procesów digitalizacji, homogenizacji kulturowej oraz internacjonalizacji handlu, wpływa na działalność i konkurencyjność przedsiębiorstw artystyczno-rzemieślniczych w Polsce. Postawiono hipotezy, że sektor ten, mimo niewielkiej skali produkcji, posiada istotne znaczenie gospodarcze dzięki wysokiej wartości dodanej, powiązaniom z lokalnymi zasobami kulturowymi oraz rosnącemu zainteresowaniu konsumentów unikalnymi wyrobami. Jednocześnie zmagają się z poważnymi wyzwaniami strukturalnymi, jak brak dostępu do systemowego wsparcia finansowego czy ograniczone możliwości ochrony własności intelektualnej, co utrudnia rywalizację na rynkach międzynarodowych.

Metodologia pracy opierała się na triangulacji badań ilościowych i jakościowych, obejmujących zarówno analizę danych statystycznych, zapytanie ankietowe jak i wywiady pogłębione z polskimi artystami-rzemieślnikami działającymi na rynkach zagranicznych. Wyniki pokazały, że platformy e-commerce oraz cyfrowe narzędzia marketingowe stały się kluczowymi elementami strategii eksportowych, pozwalając małym podmiotom rozszerzać działalność na skalę globalną. Ponadto badania wykazały, że przychody z eksportu odgrywają coraz większą rolę w strukturze finansowej tych przedsiębiorstw, a konsumenci wykazują rosnące preferencje wobec produktów autentycznych i wysokiej jakości.

Praca przynosi szereg istotnych wniosków dla teorii ekonomii i praktyki gospodarczej. Po pierwsze, podkreśla znaczenie rzemiosła artystycznego nie tylko jako sektora kreatywnego, ale także jako nośnika dziedzictwa kulturowego, który może być katalizatorem inwestycji oraz czynnikiem wspierającym rozwój regionalny. Po drugie, wskazuje na potrzebę szerszego wsparcia instytucjonalnego, w tym ochrony praw własności intelektualnej, promocji międzynarodowej oraz programów finansowych dostosowanych do specyfiki tego sektora. Po trzecie, zwraca uwagę na konieczność łączenia tradycyjnych metod produkcji z nowoczesnymi strategiami rynkowymi, aby zwiększyć odporność na globalną konkurencję.

Wkład pracy w dziedzinę ekonomii polega na wypełnieniu luki badawczej dotyczącej wpływu globalizacji na sektor rzemiosła artystycznego w Polsce, który dotąd był marginalizowany w analizach ekonomicznych. Wyniki badań stanowią cenne źródło wiedzy dla decydentów, organizacji branżowych i samych przedsiębiorców, sugerując kierunki działań wspierających rozwój tej części gospodarki w dobie dynamicznych przemian globalnych.

02.06.2025

*Bożena Górska*